

Mark- och miljödomstolen

Till Klimat- och näringslivsdepartementet via
kn.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss av förslag till genomförande av det nya
luftkvalitetsdirektivet i svensk rätt (ert dnr KN2025/01294)

Nacka tingsrätt, mark- och miljödomstolen, har beretts möjlighet att lämna synpunkter på innehållet i det remitterade underlaget. Domstolen har, utifrån de intressen som domstolen har att bevaka, följande synpunkter på förslagen.

Förslaget om sanktioner mot kommuner

Naturvårdsverket föreslår i skrivelsen att det ska införas sanktioner avseende kommuners skyldighet att fastställa och ompröva åtgärdsprogram. I skrivelsen gås de skäl som talar för respektive emot att en sådan möjlighet införs igenom. Enligt domstolen kan det ifrågasättas om de skäl som har identifierats till stöd för att införa en sanktionsmöjlighet mot kommuner har sådan tyngd att denna möjlighet bör införas. Detta gäller särskilt som en sanktionsmöjlighet riskerar att framstå som tandlös och då det, som anförs i skrivelsen, kan finnas skäl att se över frågan tillsammans med miljöbalkens sanktionssystem som helhet. Mot denna bakgrund kan domstolen inte ställa sig bakom förslaget.

Om förslaget genomförs har domstolen inga invändningar mot bedömningen att vitesföreläggande är den lämpligaste sanktionen, att Naturvårdsverket bör ansvara för att utfärda förelägganden och att föreläggandena ska kunna överklagas till mark- och miljödomstol.

Författningstekniska frågor

I det nya andra stycket till 16 kap. 13 § miljöbalken anges vilka domar och beslut som får överklagas och av vilken slags organisation. Domstolen bedömer att den föreslagna utformningen av 1 d) riskerar att leda till en utvidgning av vilka domar och beslut som får överklagas och föreslår mot den bakgrunden att punkten ges en utformning som ligger närmare regleringens nuvarande lydelse.

d) frågor som avses i a-c enligt föreskrifter som har meddelats med stöd av balken.

I 32 kap. 3 § miljöbalken föreslås en ändring i tredje stycket som syftar till att uttryckssättet ska stämma överens med den nya regleringen i

5 kap. 20 § andra stycket. Enligt domstolen framstår det som mer naturligt att utforma 5 kap. 20 § andra stycket med 32 kap. 3 § som förebild och att regleringen därmed får följande lydelse.

En skada ska anses ha orsakats av att en miljökvalitetsnorm inte har följts, om det med hänsyn till luftföroreningarnas och skadans art, andra möjliga skadeorsaker samt omständigheterna i övrigt föreligger övervägande sannolikhet för ett sådant orsakssamband.

Detta yttrande har beslutats av rådmannen Emil Karlsson och tekniska rådet Elin Sieurin.

Emil Karlsson

Elin Sieurin

Kopia till tingsrättens allmänna diarium